چۆن سیاسەتی سیاسەتجەکەری زەبری شکەشکێنی لە کورد وەشاند... نیگار نادر

لە دوای داگیرکردنەوەی کوردستان زۆر گرنگە پەنجە بخرێتە سەر کرۆکی ئەو شکەست و هەڵانەی کە بوونەتە هۆی جۆرێک لەسیاسەتکردن و ڕسکانی سیاسەتجەکەری ، ئەو شۆک بوون و تێکهەڵزانە سیاسییەی هەرێمیش ئەوەمان نیشاندەدات کە لە ڕابردوودا ئەزموونی دەسەڵاتداری و سەرکردایەتی سیاسی کورد لەسەر بنەمای سیاسەتجەکەری هەڵچنراوە ، هەروەها بەدریژایی ئەو ئەزموونە نەخشەی بەرژەوەندی و پەیوەندییەکانی خۆی لەگەڵ دەوڵەتانی زلهێزو هاوپەیمانەکانی جەنگیش دا لەسەر هەمان بنەما داڕشتووە ،هەر لەسەر ئەو بنەمایەو بەو شێوازەش چۆتە ناو بەرژەوەندی و هاوکێشە نێودەوڵەتی و ناوچەییەکانی وڵاتانی دەورروبەر ،لەناوخۆی هەرێمەشدا لەسەر هەمان بنەمای سیاسەتجەکەری پارتەکان ڕێککەوتن و باڵانسی هێزیان ڕاگرتووەو بونەتە ئەپۆزسیۆن و لەدژی یەکتر وەستاونەتەوە!..

لەناوەڕاستی ئۆکتۆبەری شومدا کە جەنگ ئاسایشی دەروونی هاووڵاتیانی هەرێمی خستەتە لەرزین و هەموو ئاماژە سیاسی و ئەمنی وسایکلۆژییەکان وا نیشاندەدەن کە بوونی نەتەوەی کورد لە ژێر هەڕەشەی مەترسییەکی گەورەدایە، کە مەترسی هەڵبڕینەوەی هەرێمی کوردستانە بە سەر عێراق و کەوتنی هەولێرە، بەڵام ئەوەی کوێرکەرو شەرمهێنەوە، ئەو مەترسی و هەڕەشەو ترسە لەلایەن دژەدەسەڵاتەکانی هەرێمەوە بە خۆشحاڵییەکی پڕە ئێرانی و عەرەبسەروەرییەوە پێشوازی لێدەکرا!
کۆمەڵگەکەش کە کۆمەڵگەیەکی دابەشکراوی حیزبییە هەر بۆودا بەشکراوییە شپرزەو سەرلێشێواوەو بەشێوەیەکی لاوەکی وحەپەساو پەرچەکردای بەرامبەر ئەو جەنگە نیشاندەدا،دووبەرەکییەکی ترسناک لەناخی هاونیشتیمانیاندا شەپۆل دەدا،ناپاکی پەروەرییەکی کوشندە بەپاساو دادەپۆشرا،سایکلۆژییەتی کینەسازی بەجۆرەها شێواز سرەوەی جەنگەکی تری ناوخۆی لە چاوەڕواندەکرا..

کۆمەڵگەی سیاسی کوردی لەڕووی سیاسی و ژیارییەوە گەلێک چەقبەستووە بەڵام لە ڕووکەشدا هاوشێوەی نیۆرک و نەمسا خۆی نەمایشدەکا، لە سوشیاڵ میدیا و میدیایەکانیدا بەلەشکر سیاسەتکاریجەکەرو مرۆقی

سواغکراو ب□ م□دیرن بوون□کی ساخت□ بانگ□ش□ی ئازادی ت□داد□ک□ن و پ□زی پر□فیشنال□ی ت□دال□د□د□ن، ب□ل□شکر ک□سانی نا شار□زا ولاواز ل□ پ□گ□و پ□ستی گرنگدا و□ک یاساناس و دیپل□مات و ئ□ندام پ□رل□مان ساویلکان□و ج□ک□ران□ سیاس□تیان پ□سپ□رردراو□ د□رئ□نجامیش بون□ت□ ه□ی چ□وب□ستووی سیاسی و ز□ر□ری کوشند□یان ل□ ناوبانگی کورد دا..

ج□نگ□کی گ□ور□ ب□ پیلانگ□ل□کی ناوچ□یی تژی ل□ توند□□وی و داگیرکاری ل□دژی کورد ه□□ایساو□ ب□□ام ل□و ج□نگ□دا تا ئیستا حا□□تی ئاماد□باشی ج□نگ ب□ ف□رمی ل□لای□ن حکووم□ت□و□ ب□ ک□م□□گ□ □ان□گ□□نراو□ ؟! د□رز□ن□ک م□دیای ناکام□ی بیرکورت و د□ستکورت سیاس□تی ب□رگری ج□نگی □است□قین□یان پ□و□دیارنی□، هاوش□و□ی د□□ا□□ک و□ن□ و ه□وا□□ی پ□ترس ب□گ□ر□لاوژ□□ی د□گوازن□و□، ک□ کاریگ□ری□کی ن□ر□نی ل□س□ر سایک□ل□ژی□تی هاونیشتیمانیان دروستد□کا ، ناکارن ه□رب□چ□ند سرود□کی ب□رگری نیشتیمانی و□ر□ی هاونیشتیمانیان ن□ب□ز راگ□ن !

م□دیای ناوز□دکراو ب□ میدیای ئازاد، راست□وخ□ و نا□است□وخ□ دژای□تی ئ□زمموونی حکووم□ت د□کا ل□و کات□ ه□ستیار□ی ج□نگدا کار ب□ داروخاندنی چوارچ□و□ی ه□ر□می کوردستان د□کا!! چ کار□سات□ س□شیا□ م□دیا وم□دیاگ□ل□کی و□ها ق□ب□ ب□□ام خا□ی ل□ پرینس□پی پاراستنی ئاسایشی نیشتیمانی! ک□ ب□داخ□و□ ل□س□تاس□ری ه□ر□مدا تا ئ□ستا ک□ ن□توانراو□ ستراتیژی□کی نیشتیمانی ب□ ب□رگری و ور□راگرتنی هاونیشتیمانیان ل□کاتی ج□نگدا دابر□ژر□ت ، ب□□ام پ□ویست□ میدیا ه□شیاران□ مام□□□ ل□گ□□ پاراستن و ت□کن□دانی سایک□ل□ژی□تی هاونیشتیمانیان بکات و ب□ ه□رنرخ□ک ب□ت خزم□ت ب□ دوژمنانی کورد ن□کات..

د□بینین ل□وج□نگ□دا تاقوت□را ه□زی پ□شم□رگ□ ل□ ب□رگری دای□ ،حکووم□ت ل□ پلانی چاو□□وانی چون□ ب□غدا زیاتر هیچ پلان□کی ب□ر□نگاری و ئ□منی ب□ناو□نکرد□ت□و□، ه□زو لای□ن□کانی د□ر□و□ی حکووم□ت ت□نها ئ□ج□ندای ت□کشکاندنی د□س□□اتی حکووم□ت و د□ستخستنی د□س□□اتداری ه□ر□میان ب□خ□یان پ□ی□! ل□ ه□□پ□ی د□س□□اتپ□رو□ریدا گوتار□کانیان وا دیارد□دات ه□تا م□یلی سازش ل□گ□□ دوژمنانیشدا د□ک□ن .
ووز□و ه□زی ب□رگری ب□ س□رتاس□ری ک□م□□گ□و□ دیارنی□؟! ئ□گ□ر وردتر س□رنج بد□ین ب□ ل□شکر ک□ن□ و□زیری خان□نشینکراو سوپانشینکراو و ر□ش□نبیرنشینکراو س□دان ناوبانگنشینکراوی تری ئ□و ک□م□□گ□ی□ ل□ما□□کانیاندا ح□پ□ساون ،ل□و ج□نگ□دا ن□ک ه□رئ□و خ□رم□ندان□ی

ل□س□ر□و□ ئاماژ□ پ□دراون، ب□□کو ن□ما م□ستای□کانی زانک□ ن□ دوکت□ر ن□ ر□ناکبیر ن□ هیچ ی□ک ل□ چین□کانی تری ک□م□□گ□ خواستی ب□رگری ل□و خاک□یان س□و م□د□نیا ن□ ر□کن□خراون! ل□کا ت□کدا د□ب□ت کوم□□گ□ ب□ ت□ک□ایی ه□زی ب□رگری نیشانی دوژمنانی بدات!

ب□ه□زاران ب□یمباغل□مل خ□یان ل□پشت لاپت□پ□کانیاندا ح□شارداو□! ب□ ل□شاو ن□خو□ند□واری زمانپیسی د□روون ش□واو ل□و تارواگ□ی□□ا ل□پشتی پ□یچ و ئ□و سمارتف□نان□و□ ه□رشد□ک□ن ل□ر□گ□ی لایق□کی ن□دیبدیان□ی کین□سازدا گ□ور□ترین ک□ خزم□ت ب□ دوژمنانی کورد د□ک□ن ،ل□ر□ د□ب□ت بپرسین ئایا ئ□گ□ر ج□نگ□ک ب□و سایک□ل□ژی□ت و ستراتیژی□ت□و□ ب□□□و□بچ□ د□ب□ت ئ□نجامی چ د□رچ□ت؟! چار□نووسی ئ□و ن□ت□و□ی□ چ کار□سات□کی تر ب□ت؟!
سیاس□تی سیاس□تج□ک□ری ل□ ق□ناغی ئ□و شک□ست□دا پ□ویست□ و□ک ت□رم□کی نو□ ئاو□ت□ی ئ□زموون وپ□ناس□ی سیاس□تی کوردی بکر□ ، چونک□ ل□لای□ک ئ□و□ بن□مای□ک بوو□ ب□ سیاس□تکردن ل□گ□□ ب□ناو هاوپ□یمانانی ر□ژئاواو ل□گ□□ د□و□□تانی دراوس□ ، ل□لای□کی تر□و□ بن□مای کارکردنی ه□ز□کان بوو□ ل□ناوخ□ی ه□ر□می کوردستاندا ،ه□رو□ها ب□ه□مان سیاس□تیش ل□گ□ل د□و□□تانی دراوس□ مام□□□یان کردو□و بون□ت□ هاوپ□یمانیان! ه□رل□ب□رئ□و□ش ه□ز□کی ی□کگرتووی ب□ئیراد□ی□کی خ□کردی کوردان□ ن□□سکاو□ ،ب□ه□ر□م□کی و کلاسیکیان□ ب□رژ□و□ندی□ حیزبی و ک□سی□کانیان کرد□ت□ پ□شین□و ب□سیاس□ت□کی ج□ک□ر ش□واز سیاس□تیان کردو□. ..

سیاس□تج□ک□ری و□ک پیش□سازی□ک بوو□ ک□ س□دان سیاس□تکارج□ک□ر، پ□رل□مانتارج□ک□ر، و□زیرج□ک□ر و ئ□کادیمج□ک□رو بازرگانج□ک□رو ناوبانگج□ک□ری تری ب□رھ□مھ□نان تا ل□ ئ□نجامدا گ□ور□ترین ز□بری ن□ت□و□یی و سیاسیان ل□ ه□ر□می کوردستان دا ..
ئ□و کوردق□ان□ی ئیستا د□بینین د□ر□ئ□نجامی ئ□و ع□ر□بس□رو□ری□ د□ت ک□ د□س□□اتدارانی کورد ب□در□ژایی میژووی ش□رشگ□ری وحوکمداریان بانگ□ش□ی ب□ د□ک□ن ب□ناوی (برای□تی کوردو ع□ر□ب) ک□ ل□راستیدا برای□تی□کی ساخت□ی□ و ل□ مینتا□ی□تی ع□ر□بدا شت□ک نی□ ب□ناوی برای□تی ل□گ□□ کورد ، ت□نها کورد ساویلکان□ ئ□و خ□یا□پ□او□ سیاس□ی ل□رز□ک□ی ه□بوو□، گ□واهیش ب□ ئ□و□ کورد ل□ ئ□زموونی چ□ندین سا□□ی حکوومه□تی ه□ر□مدا ک□ ئ□زمون□کی ت□واو نیمچ□ س□رب□خ□یی بوو ن□یتوانیو□ سیاس□ت□ک دابر□ژ□ت ب□ ک□تایی ه□نان ب□ کوولتوری ع□ر□بس□رو□ری ..

ئ□و د□س□□ات□ ب□باکان□ ئ□و زمان□ی ب□گ□ل□ک ش□واز ل□ف□رھ□نگی

خۆیدا هەشتەوە! بۆنموونە تا ئیستاش تاکی کورد شانازی بە وەدەستهێنانی بەوانامەیەک دەکات کە لە زانکۆیەکی عەرەبی پێبەخشراوە ،ئەو زمانە لە تابلۆی شارەکاندا پرشنگ دەداتەوە، لەوەش کارەساتتر دەبینین ئێستا لە کاتی ئەو کوردقڕانەدا زۆربەی سیاسەتبازە هەڵبازەکان بەناوی دژەدەسەڵات و تۆڕەکەی ترەوە ڕۆژانە سازش بە عەرەبەکان دەکەن، لەکەناڵە شۆڤینیوەشینە عەرەبیەکان چاوپێکەوتن دەکەن و تەمەنایی خۆیان پێشاندەدەن کە بە سواڕکردن بە بەغدا پرسی کورد چارەسەردەکەن..

ئەو جەنگەی کورد لە سەردەمی ئەو هەڵکشانە ترسناکەی تەکنەلۆژیادا ڕوویداوە لە بەرئەوە وەک ڤێرزنێکی ترسناکی لەجەنگی سایکەلۆژی لەڕێگەی سۆشیال میدیاوە تۆوی خۆی دەچێنێت، هەروەها توندوتیژیەکی دەروونی ترسناک و لە بەدیجیتاڵبونی دووبەرەکی و جوێنفرۆشی بەدئاکاری زێدەتر و قوڵتر لەوکۆمەڵگەیەدا بڵاودەکاتەوە ، بەتایبەت کۆمەڵگەی سیاسی کە دەبینین لە پێناو دەسەڵاتسەروەری و دەسەڵاتپەروەریدا تۆوی چ کینەسازیەکی کۆمەڵایەتی دەچێنن ، تائیستا هیچ دوژمنێک ئەوەندە سوکایەتی بەکورد نەکردوە کە کورد لەوجەنگەدا بەناوبانگی یەکتریان کردوەو شکۆی یەکتریان تێدازڕاند..
هەموو دەبێ بزانین ئەو جەنگە تەنها جەنگی قسەنوسەکانی فەیسبووک نیە ئەو جەنگە جەنگی بەرگری لە دەسەڵاتێکی شاستایل نیە کە هاوڵاتیەکانی برسین و قەیرانەکان دایانهێزاندوون ، ئەو جەنگە جەنگی پشتڕاستکردنەوەی هێزیک و بنەماڵەیەک نیە ،ئەو جەنگە جەنگی پەرلەمان و کورسی ئەو ئەو نیە، ئەو جەنگە جەنگی پرکینەپەروەی کوردان نیە، بەڵکو ئەو جەنگە جەنگی مان و نەمانی نەخشەی هەرێمی کوردستانە ، ئەو جەنگە جەنگی پاراستنی خاک و شکۆی کوردە ، ئەگەر هەمووان وەک یەک بەشدارنەبن تێیدا، ئەوا باهێزێکی فاشیانە بەڕێوەیەو هەموومان پێکەوە لولدەدا..

ئەمەریکا کە سەروەری قازانجپەرستانە لە جیهاندا ، سەلماندی چەن قازانجگەڕەکە لەژیر ناوی سیاسەت دا گەمە پێدەکا و بەرژەوەندیەکانی بە شێوەیەکی تر درێژە پێدەدا، بەڵام لەئیستادا هەرێم بەبەردەوامیدان بە سیاسەتجەکەری سیاسەتەکی لێکهەڵوەشاوەوە سەختە بەرگری لەشکۆی خۆی بکاتەوە و کارگەریەکی پتەوە بینابکاتەوە، ئۆپۆزسێۆن کە لەسەرەتاوە سیاسەتەکی تەمومژاویان هەیە ناراستەوخۆ سەرقاڵی (کەپیپەستی) ئەزموونی دیمەکراسی وسیاسەتی ووڵاتانی ڕۆژئاوان تا لەهەرێم پیادەی بکەن، تائێستاش پرۆژەیەکی تەکمەی

یەکگرتنی ئیرادەی نەتەوەییان نەخستەتە ڕوو، بەسازشکاریەوە لەنێوان هاوکێشە سیاسەکانی ناوخۆ و دەرەوە بێنەوبەرە دەکا، لەبەرئەوە ئەستەمە چاوەڕوانی گۆرانکاری و بەرگریەکی خۆکردی نەتەوەیی لێ بەدیبکرێ..

هێرشێکی شوڤێنی بەرەو هەرێم جمەی دێت هیرشێک کە پێکهاتوە لە دەجۆر میلیشیاو توندڕەوی ئێرانی ساخت بەئاڵای هەمەجۆرەوە بەبەرچاوی جیهانەوە ، خوێنی پێشمەرگە دەڕێژن، جۆرەها توندوتیژی دەرونی و فیزیکی ئەنجامدەدەن، بەڵام ئەوەی دوژمن هاندەرە لە کەی ئەو هەموو ئەندام پەرلەمانانە کە هەندێکیان پاش ئەو شکستە دەبێت ناوزەدبکرێن بە پەرلەمانتارجەکەر، هەروەها زۆریتر لە خاوەن پێگەو پلەی بەغدانشینەکان ،کە چەندین ساڵە دەسەڵات دایبەستوون بەناوی جیاوازو پێستی جیاواز هەتا بەرگری لەکورد بکەن ! هەڵوێستێکی مەردانە نەبیسترا، تاکە کەسێک دەستلەکارکێشانەوەی ڕانەگەیاند؟! بەبیانووی ئەوەی ئەوان دەکارن دووبارە دەستکەوت لە عێراق بۆ کوردستان پەیدابکەن!

خاکێکی زۆری کوردستان هەڵبڕدراوەتەوە سەر عێراق ، بەهەزارن کەس ئاوارەو لەقەوماوبوون،خۆ دەبێت دژەدەسەڵاتداران کە لە بەرگی ئۆپۆزسیۆن وتایتەی تردا سەرەتاتکێدەکەن پرۆژەی نیشتیمانیان ڕابگەیاندبا؟! کە بریتی با لە گەڕاندنەوەی شکۆی کوردو شکۆی دانوساندنی کورد لەگەڵ بەغدا، هەروەها تروسکایی چارەسەری قەیرانەکانی شکۆمەندانەترو زیرەکانەتر لە پرۆژەی حکوومەتی هەرێم تێدابا؟!
بەخەسار مامەڵەی پێوەکردن و نەزانی و ساویلکەیی لەسیاسەتەکانی نەوت فرۆشتنی هەرێمدا تا سەرئێسقان ئازاردەرن ، نموونەش لەگەیەکەی (کەی ئار جی) یە بە ئینگلیزی کە لەشکرێک سیاسەتبازی تاراوگەنشین و وەزیرجەکەر تا دوێنێ بازرگانیان پێوەدەکرد ئەوڕۆ خۆیان بنسەنگەر کردوە و پاشەکشەی تا بزانن چ بەسەر حکوومەتەکەی کوردستاندادێت ! ئەوەش گەواهیدەرە بۆ ئەوەی ئەو سیستەمە چ جۆرە سیاسییەکی جەکەری بەرهەمهێناون بەتایبەت لە کەرتی نەوت دا.

ئەگەر لە دوورڕا لە هەرێمی کوردستان دەڕوانی، دەبینی دروست هاوشێوەی زەنگاوێکی داوەستاوی سیاسەتە کە ئەوجەنگە تێکی شڵەقاندوە ،ئەوجوگرافیایە لەناوەڕاستەا بەسەردوو بەشدا دابەشکراوە ،بەسەر دوهێزی جیاوازو دوو کوولتوری جیاواز بەسەر دەسەڵاتپەروەران و دەسەڵاتڕەتکەران دا ، بەسەر چینێک هەرزە بۆرژوای نەوت و بەسەر هاوڵاتیانی برسی و کەمدەرامەتدا ،

بەسەر هێزی بەهێز بەرامبەر دەوڵەتانی ناوچەکەو جیهاندا، بەسەرهێزی دژبەیەکی کورد لەناوخۆدا ، بەسەر دووبازاڕی جیاوازی ئابووری و سیاسی دا ، بەسەر ملیۆنان تاکی بێزارو بێ دەبەستەیی و بێ خۆشەویستی بۆ نیشتیماندا ، کە کەی ئەو دابەشبوون و کینەپەروەریەش مەترسیەکی گەورەن و بنەمان بۆ لێکهەڵوەشاندنەوەو شکاندنی کۆدەکانی ئاسایشی نەتەوەیین لە هەرێمدا و هۆکارن بۆ چاندنی خواستی دوژمنان..

ترۆپکی مەترسی لەئیستادائەو دەسەڵاتپەروەریە تژی لە دووبەرەکیەیە کە هۆکارە بۆ دووبارە داسەپاندنی عەرەبسەروەری لە هەرێمدا ،ئەگەر پاش ئەو شکستە هەموو ئەو ئاماژەو دیاردانە زۆر زانیانە بەخێرایی چارەسەرنەکرێن و یەکگرتوویەک و هاوبەرگریەکی سیاسی و کۆمەڵایەتی دروست نەکرێت، ئەگەر ژیرانە سەرکردەیەکی شارەزا ئەو بەشایانەی ناو ژیانی کۆمەڵایەتی و سیاسی پێکەوەگرێنەداتەوە دەرئەنجام ئەو دەسەڵاتپەروەی و سیاسەتجۆکەریە بەشێوازی جیاواز و لەئایندەدا ئەگەری شکستی گەورەتریشی لێدەکرێت ، ئەگەر هاتوو هاوباڵانسی هێزی زلهێزەکانیش بگۆردرێ لەوناوچەدا ئەوا کورد بەو سیاسەتجۆکەریە ناتوانێ پێداگریی لەسەر دروستکردنی دەوڵەتی سەربەخۆیی خۆی بکات ..

---

*سیاسەتجۆکەری| فرزەکی نوێیە کە تایبەت بەو قۆناغەی کورد و بە ئەو نوسینە دروستمکردوە ،مەبەستیش لەسیاسەجۆکەری ئەوەیە کە تائێستا کورد نەیتوانیوە سیاسەتەکی خۆسازی کوردانەی تایبەت بە بەرژەوەندی خۆی هەبێت کە لەسەربنەمای ئیرادەیەکی بەهێز و یەکگرتووی نەتەوەییەوە سەرچاوەی گرتبێت تا ئاسایشی نەتەوەیی خۆی پێ بپارێزێت ،بەشێوەی جۆکەر ئاسان کاریکردوەو بەکارهێنراوە بۆ کردنەوە و چارەسەری بەرژەوەندی هاوکیشەسیاسیەکانی دەسەلاتدارانی جیهان و دەوروبەرمان ..

*هەموو ئەو وشانەی تر کە لێکدراون وەکو فریزیکی نوێ بەمەستی قوڵتر ڕێچوونە بۆ ناو ئەو پرسە هەستیاریە لەو قۆناغە سەختەی کوردستاندا .. .

*جۆکەر/ سیمبۆلێکە بۆ ئەو کارتەی دەچێتە ناو هەموو یاریەکەوە بەبێ ئەوەی تایبەتمەندی بەخۆی پاراستبێت .